

جنگ روانی آمریکایی علیه عراق

دکتر حسن سیلان اردستانی
عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی اراک

مجتبی اسدپور
گروه معارف اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی اراک

۱۳۹۴

سرشناسه	: سیلان اردستانی، حسن، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: جنگ روانی آمریکایی علیه عراق / حسن سیلان اردستانی، مجتبی اسدیپور؛ ویراستار مریم حبیبی.
مشخصات نشر	: اراک: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۴ ص.: جدول.
فروست	: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک؛ ۲۸۰.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۳۷۲۳-۱
وضعیت فهرست	: فیا
نویسی	
موضوع	: جنگ روانی
موضوع	: جنگ روانی — ایالات متحده
شناسه افزوده	: سیدی، مجتبی، ۱۳۵۹ -
شناسه افزوده	: سیدی، مریم، ویراستار
شناسه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک
رده بندی کنگره	: UB۳۷۵/س۲ج، ۱۹۴
رده بندی دیویی	: ۳۴۳۴/۳۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۸۳۴۲۱

جنگ روانی آمریکایی علیه عراق

تألیف: دکتر حسن سیلان اردستانی، مجتبی اسدیپور

ویراستار: مریم حبیبی

ناشر: نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۴

حروف چینی: دفتر فنی ولیعصر (سرایي - ۰۹۱۸۳۴۹۵۶۴۷)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۳۷۲۳-۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۹۶۰۰ تومان

نشانی: اراک - میدان امام خمینی (ره) - شهرک دانشگاه آزاد اسلامی اراک

دفتر انتشارات علمی - تلفکس: ۳۴۱۳۰۵۷۸

حق چاپ محفوظ است

مقدمه

جنگ سوم خلیج فارس (۲۰۰۳) اولین جنگ منظم و قاعده‌مند در هزاره سوم است. در جنگ افغانستان (۲۰۰۲) نیروهای طالبان از امکانات و تجهیزات یک ارتش برخوردار نبودند و بیشتر به گروه‌های چریکی شبه نظامی یا تروریستی شباهت داشتند؛ به این ترتیب جنگ سوم خلیج فارس بین عراق با کشورهای آمریکایی و انگلستان اولین جنگ منظم و گسترده هزاره سوم محسوب می‌شد که به جنگ سایبرنتیک، معروف گردید.

از خصوصیات این جنگ، سناسایی دقیق مراکز تصمیم‌گیری و حساس توسط سیستم‌های ارتباطی و اطلاعاتی، اتهام کامل آن‌ها توسط موشک و بمب‌های هوشمند است. زمانی که مراکز تصمیم‌گیری یک کشور مختل گردد، شهروندان آن کشور دیگر نمی‌توانند منسجم و برنامه‌ریزی شده به دفاع در برابر مهاجمان بپردازند و دچار بلاتکلیفی می‌گردند؛ این بلاتکلیفی به سه حالت نمودار پیدا می‌کند؛ اول اینکه شهروندان، شهرهای مورد تهاجم را ترک می‌نمایند. دوم، شهروندانی که به‌جای آن‌ها از دیکتاتوری بیست و چند ساله صدام ناراضی بوده و در مخالفت با وی اقدام به شورش نمودند (شورش سیاسی) و عده‌ای نیز فرصت‌طلبی کرده، دست به غارت اموال دیگران زدند و این زمینه را برای ورود مهاجمان به شهرها سهل گرداند و سوم آنکه سردرگمی و بلاتکلیفی در تبعات انفعال شدید شهروندان و عدم کمک به طرفین درگیری بود.

برای اینکه شهروندان عراقی براساس خواسته‌های آمریکایی‌ها عمل کنند و در زمان جنگ برابر نیروهای مهاجم ایستادگی نکنند، از جنگ روانی استفاده شد. پال لاین برگ هنگام جنگ جهانی دوم در تعریف جنگ روانی می‌گوید: در نظر آمریکایی‌ها، جنگ

روانی مکملی برای جنگ نظامی معمولی با استفاده از رسانه‌های همگانی بود (شیرازی ۱۳۷۶ صفحه ۱۵) و جان کالینز استاد سابق دانشگاه ملی جنگ آمریکایی در تعریف جنگ روانی می‌نویسد: جنگ روانی عبارت است از استفاده طراحی شده از تبلیغات و ابزارهای مربوط به آن، برای نفوذ در خصوصیات فکری دشمن با توسل به شیوه‌هایی که موجب پیشرفت مقاصد امنیتی ملی مجری می‌شود (شیرازی ۱۳۷۶ صفحه ۱۵). آمریکایی و انگلیس از سوره‌های گوناگون برای جنگ روانی علیه رژیم و ملت عراق استفاده کردند که در این راستا می‌توان به برنامه‌های رادیویی، پخش برنامه‌های تلویزیونی هنگام جنگ، پخش میلیون‌ها تراکت تبلیغی از طریق هواپیما با مضامین نحوه برخورد با نیروهای نظامی عراقی، فرار از جنگ، ممنوعیت برخورد های نظامی در هنگام شب و غیره اشاره داشت.

برای آگاهی و اشراف به نوع جنگ روانی آمریکایی و انگلیس در جنگ سوم خلیج فارس، شناخت کامل جنگ روانی لازم و ضروری است، لذا تلاش شده است در بخش اول این کتاب ضمن ارائه تعریفی جامع از جنگ روانی، در بخش دوم به فنون آن که مهمترین ابزار و تکنیک در جنگ‌های روانی است پرداخته شود. در بخش آخر نیز تکنیک‌های تبلیغی جنگ روانی علیه عراق استخراج و بر قالب‌های مورد استفاده در جنگ روانی بیان می‌گردد.

خاطر نشان می‌شود که اکثر جنگ‌های روانی از استراتژی مشابه بهره می‌گیرند و بیشترین انعطاف و تغییر، در تکنیک‌ها و فنون آن می‌باشد که آگاهی از آنها و همچنین فنون بکار رفته در جنگ روانی آمریکایی علیه عراق، به مسئولان و مدیران امکان را می‌دهد که در مقابل هجمه‌های جنگ روانی بیگانگان به خصوص آمریکایی و هم‌پیمانان او آگاهانه برخورد کرده و ترفندها و تمهیدات آنها را خنثی نمایند و در ضمن با در دست گرفتن ابتکار عمل، به ضد تبلیغ علیه این کشورها در سطح جهان اقدام کنند.

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
بخش اول: تعاریف و مفاهیم جنگ روانی	۱.....
۱-۱ تعریف جنگ روانی.....	۱.....
۱-۲ تاریخچه جنگ روانی.....	۴.....
۱-۳ سطوح جنگ روانی.....	۵.....
۱-۴ کاربردی سازی جنگ روانی.....	۸.....
۱-۵ جنگ روانی و دیپلماسی رسانه‌ای.....	۲۸.....
۱-۶ جنگ روانی و آشوبگری.....	۴۹.....
بخش دوم: شیوه‌ها و فنون مورد استفاده در جنگ روانی	۶۵.....
۲-۱ تبلیغات ابزار اصلی جنگ روانی.....	۶۶.....
۲-۲ انواع تبلیغات.....	۶۸.....
۲-۳ مؤلفه‌های تبلیغ.....	۶۹.....
۲-۴ اهمیت برنامه تبلیغ.....	۷۲.....
۲-۵ اهمیت رسانه‌ها در تبلیغات.....	۷۵.....
۲-۶ فنون تبلیغات در جنگ روانی.....	۷۷.....
بخش سوم: تمهیدات جنگ روانی آمریکایی در اشغال عراق	۷۹.....
۳-۱ اهمیت رسانه‌ها در جنگ روانی.....	۸۰.....

۳-۲.	تشابه پوش و بناپارت پس از ۲۰۵ سال	۸۶
۳-۳.	نام گذاری	۹۳
۳-۴.	کنترل خبرنگاران	۱۰۰
۳-۵.	استفاده از خبرنگار همراه	۱۰۵
۳-۶.	آگاهی‌های کاذب	۱۱۱
۳-۷.	کسب وجهه در جنگ روانی	۱۱۶
۳-۸.	عمل تحلیل خبری در شبکه‌های خبری خارجی	۱۲۰
۳-۹.	پنشی تصادیر جنگی بدون ذکر دقیق محل رویداد	۱۲۲
۳-۱۱.	سانسور	۱۳۲
۳-۱۲.	دروغ	۱۳۴
۳-۱۳.	استفاده گسترده از «یومی بیرون مرزی برای جنگ روانی»	۱۳۶
۳-۱۴.	اعلامیه‌ها ابزار اصلی در جنگ روانی	۱۴۲
۳-۱۵.	تأکید بر قوانین	۱۵۵
۳-۱۶.	انهدام تأسیسات تبلیغی و رسانه‌ای دشمنان و متحدان	۱۶۱
۳-۱۷.	شعار دمکراسی در توجیه اعتراضات مردمی	۱۶۲
۳-۱۸.	ضد تبلیغ ابزار مخالفان جنگ	۱۶۶
	فهرست منابع	۱۷۹